

ARHITECTURA RECENTĂ - FORMĂ URBANĂ - PEISAJ, INTRE REALITATE ȘI CONFIGURARE CAPRICIOASĂ / RECENT ARCHITECTURE – URBAN FORM – LANDSCAPE, BETWEEN REALITY AND CAPRICIOUS CONFIGURATION

Dana CHIRVAI

Prof. dr. arh. / *Prof. PhD Arch.*, UAUIM

aldconstruct@gmail.com

Tana LASCU

Lect. dr. arh. / *Assist. PhD Arch.*, UAUIM

arkitekton2202@gmail.com

Vlad BALOȘIN

Drd. arh. / *PhD stud. Arch.*, UAUIM

vlad.balosin@gmail.com

Rezumat

Lucrarea își propune o abordare a relației arhitecturii recente cu forma urbană și peisajul. Din perspectiva reconsiderării potențialului unui loc, s-a constituit o strategie a observării și interpretării datelor unui context urban cu resurse valoroase de peisaj, formulând soluții de așezare în sit, aparent capricioase, dar în fond rezultat coerent al lecturii interpretative din perspectiva procesualității istorice, specifice transformărilor fiecărui loc.

Abstract

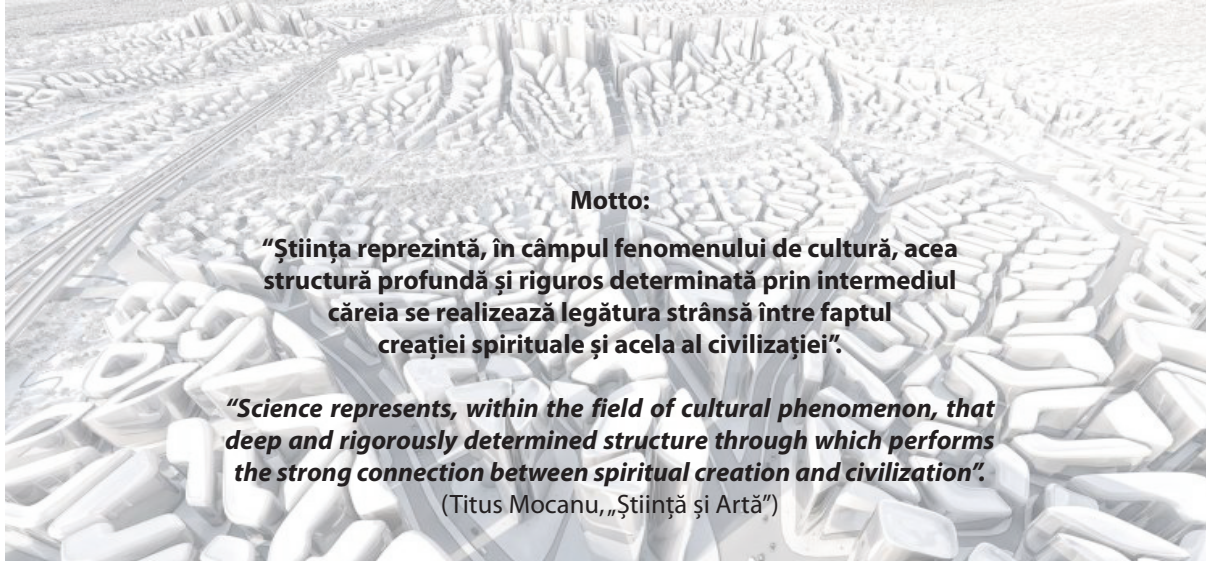
The paper proposes an approach to the relationship of recent architecture with urban form and landscape. In terms of reconsidering the potential of a place, it has been formed a strategy of observation and interpretation of data of urban context with valuable resources landscape formulating seating solutions within the site, apparently whimsical, but ultimately coherent result of an interpretative reading from the perspective of historical processuality specific to the transformations of each place.

Apelând la teorii din sfera filozofiei, luând în considerare perspectiva fenomenologică, a Noii Geografii Culturale, a psihologiei ambientale, a Urbanismului Peisager, precum și aplicațiile acestora în sfera analizei vizual - perceptive în cadrul strategiei procesului de proiectare arhitecturală și peisageră, lucrarea prezintă din această perspectivă inter-relația arhitecturii recente cu forma urbană și peisajul, având ca finalitate crearea unor spații ușor de identificat și de recunoscut care iau în considerare relația spațiului existențial cu cel arhitectural și cel geografic. Sunt prezentate câteva exemple din arhitectura recentă, proiecte ale studenților, în care rezolvările arhitecturale apar ca relevante sub aspectul potențării unor atractori pentru viața comunității, al creării de spații vitale prietenoase comunității, a unei continuități vizuale, în acord cu (re)descoperirea și înțelegerea stratificărilor din țesutul urban în sensul revalorizării unor remanente istorice, pentru continuarea și relevarea unor calități prezente, ascunse, existente în stare latentă, sau deja dispărute ale peisajului.

Cuvinte cheie: arhitectură recentă, formă urbană, loc, peisaj, capricios

Taking into consideration the theories in the field of philosophy, the phenomenological approach, the New Cultural Geography, ambient psychology and Landscape Urbanism and their applications in the field of visual - perceptive analysis within the strategy of architectural and landscape design process, the paper presents from this perspective the inter-relationship between recent architecture urban form and landscape, aiming at the creation of easily identifiable and recognizable spaces taking into account the connection between the existential space, architectural space and the geographic space. The theoretical considerations are illustrated by some examples of recent architecture, students' projects, where the architectural solutions are relevant in terms of augmentation of attractors for community life, the creation of community friendly vital spaces, coherence as a visual continuity, according to (re) - discovering and understanding of the stratifications of the urban context in the sense of the revalorization of a historical remanence, in order to continue and reveal and to highlight present, hidden, latent existing or already extinct qualities in the landscape.

Keywords: recent architecture, urban form, place, landscape, capricious

Motto:

“Știința reprezintă, în câmpul fenomenului de cultură, acea structură profundă și riguros determinată prin intermediul căreia se realizează legătura strânsă între faptul creației spirituale și acela al civilizației”.

“Science represents, within the field of cultural phenomenon, that deep and rigorously determined structure through which performs the strong connection between spiritual creation and civilization”.

(Titus Mocanu, „Știință și Artă”)

Considerând că spațiul urban este un mijloc al comunicării, putem considera că omul devine un emițător și receptor al stărilor estetice, mediul construit fiind reprezentat atât de semne de reprezentare, dar și de semne de comunicare.

Astăzi, când progresele științifice și tehnologice prefigurează realizarea unor proiecte socotite fantastice cu doar jumătate de veac în urmă, ideea de a concepe o formă urbană ideală devine din ce în ce mai prezentă, imaginația arhitecților neavând limite și neputând fi în nici un fel oprită.

Arhitectura modernă s-a bazat pe simplitatea formelor. Dacă arhitectura secolelor anterioare punea accent pe detaliu, astăzi formele preponderent rectangulare, cu linii și volume fluente, creează spații ce tind spre o nouă formă arhitecturală, corespondent al criteriilor funcționalității, dezvoltând în același timp imagini ce tind spre noi valori estetice.

Astăzi asistăm la evoluția diferitelor tehnologii constructive de la cele mai vechi, tradiționale, până la cele mai noi procese tehnologice, iar păstrarea specificului local, criteriile de funcționalitate, expresivitate, dar și cele privind eficiența economică, alături de impactul asupra mediului, devin prioritare.

Having in view that the urban space is a communication medium, we can consider that people become a transmitter and receiver of aesthetics states, the built environment being defined by the representation signs as well as by the perception signs.

Today, when the scientific and technological progress announces the implementation of projects that fifty years ago were considered to be fantastic, the idea to conceive an ideal urban form becomes more and more actual, the architects' imagination lacking any limits.

Modern architecture was based on simple forms. If the architecture of previous centuries gave mostly attention to ornament and details, today, typically rectangular shapes, with smooth lines and volumes, create spaces which are oriented towards a new architectural form, correspondent of function criteria, while developing in the same time images tending to new aesthetic values.

We are witnesses of various constructive technologies, from the older traditional to the latest technological processes, preserving somehow the local specificities, paying attention to function and expressiveness criteria, but also economical efficiency and environmental impact become priorities.

„Arhitecții sunt chemați să aducă un plus de valoare estetică și practică pe baza cunoștințelor de proiectare, și în același timp să medieze relația dintre dezvoltare și cadrul legal existent...”¹

Orașul se dezvoltă, dobândind noi valențe ale locuirii, iar procesul de edificare are loc în sensul reconfigurării spațiilor deja existente. Proiectăm influențați de experimentarea unor noi forme, utilizând materiale noi, dar și respectând principiile ale sustenabilității. Putem vorbi despre o serie întregă de tehnici, de la cele de regenerare la cele de revitalizare sau reabilitare. Momentele urbane s-au succedat în timp pe același teritoriu și aceasta reclamă o constantă inventariere a factorilor pozitivi, dar și o permanentă redefinire a principiilor de intervenție. Vechiul se poate destrăma, dar nu dispare de tot. Straturile succesive pot să fie imperfect structurate, dar o sedimentare a memoriei orașului trebuie avută în vedere.

Apelând la teoria metafizică, în special la opera lui Martin Heidegger (1977)², care a analizat cum și de ce ființa umană își ordonează lumea înconjurătoare, teoreticienii au ajuns la concluzia că toate ființele umane sunt pre-programate să perceapă lumea înconjurătoare ca o compoziție coerentă, un fapt inerent specific oricărei ființe umane. Dezvoltând viziunea lui Edmund Husserl (1958)³, Heidegger este de părere că fiecare conștiință umană moștenește sarcina de a conferi semnificație lumii, un rol pe care fiecare dintre noi și-l asumă și îl joacă în funcție de suma experiențelor trăite sau acumulate pe parcursul istoriei.

„Architects are called to bring more aesthetic and practical knowledge of design and at the same time to mediate the relationship between development and the existing legal framework.”¹

The city is developing, acquiring new living facets and building process takes place for the purposes of reconfiguring existing spaces.

We design by the influence of experiments with new forms, using new materials, but also respecting the basic principles of sustainability. We can talk about a whole range of techniques, from regeneration to the revitalization and rehabilitation.

Urban moments have succeeded along time on the same territory and this requires a constant inventory of positive factors, but also a permanent redefinition of the principles of intervention. Old can fall apart, but does not disappear completely. Successive layers can be imperfect structured, but a settling of the city memory should be taken into consideration.

Resorting to the metaphysical theory, particularly to the work of Martin Heidegger (1977)², who analyzed how and why the human being ordered the world around, theorists have concluded that all human beings are pre-programmed to perceive the surrounding world as a coherent composition, an inherent fact specific to every human being.

Developing the vision of Edmund Husserl (1958)³, Heidegger believes that each human consciousness inherits the task of giving world a certain meaning, a role that each of us takes and plays by the amount of his or her experiences accumulated throughout history.

1 Mihăilescu, Ștefan, „*Arhitectura Star versus Arhitectura Sustenabilă*”, revista Argument nr. 6/2014, Editura UAUIM

2 Heidegger, Martin, *Building Dwelling Thinking in Basic Writings*, New York, D. Krell (ed.)1977, pp. 319-339

3 Husserl, Edmund, *Ideas*, Kluwer Academic Publishers, London, 1958

1 Mihăilescu, Ștefan, „*Star Architecture versus Sustainable Architecture*”, Argument nr. 6/2014, UAUIM Publishing House

2 Heidegger, Martin, *Building Dwelling Thinking in Basic Writings*, New York, D. Krell (ed.)1977, pp. 319-339

3 Husserl, Edmund, *Ideas*, Kluwer Academic Publishers, London, 1958

Această lume plină de semnificații este singura lume pe care o cunoaștem și o putem locui; este realitatea în care ne-am născut și pe care ne-o creăm în acord cu preferințele, necesitățile și dorințele noastre.

Referindu-se la spațiul existențial, Christian Norberg Schulz⁴ apreciază că un spațiu dobândește calitatea de a fi locuit de om atunci când acesta se poate orienta și când se identifică cu mediul său. Spiritul locului este recunoscut încă din antichitate ca o realitate concretă cu care oamenii se confruntă în viața de zi cu zi. Locul poate pierde acele calități care conferă omului sensul apartenenței și al participării, dacă *genius loci* nu este respectat.

Simon Schama⁵ analizează în acest sens sentimentul caracterului unui loc și aprecierea unor anume ritmuri, recunoașterea echilibrului și a sensibilității către relațiile armonice, care sunt înscrise în gene și adaptate condițiilor de mediu. Între om și spațiul în care acesta locuiește se stabilesc relații pline de semnificație, un anume sens al apartenenței la loc, acel cadru construit permițând comunicarea de valori culturale specifice care țin de gândire, percepere, reacții emoționale și imagini. Locul, alcătuit și din substanță materială, formă, texturi, culori, este esențial în satisfacerea nevoilor biologice de lumină și aer, de percepere a sunetelor și a formelor, a necesităților culturale pentru simboluri integratoare și a nevoii psihologice de spirit al locului.

This world of meanings is the only world we know and we can live; it is the reality in which we are born and that we create according to our preferences, needs and desires.

*According to Christian Norberg-Schulz⁴, the existential space becomes the space to be inhabited by humans only when people can orientate themselves in it and when they can identify with their environment. The spirit of the place is known since antiquity as a concrete reality that people face in everyday life. Place can lose those human qualities that gives a sense of belonging and participation, if *genius loci* is not respected.*

Simon Schama⁵ analyzes in this sense the character of a place and appreciation of certain rhythms, balance and sensitivity, recognition of the harmonic relationships that are entered in the genes and acclimated to the natural environment. Between man and the space in which he lives, there are established meaningful relationships, a sense of belonging to place, allowing communication of cultural values related to thinking, perception, emotional reactions and images. The place composed also by material substance, form, texture, colour, becomes essential to satisfy biological needs as light and air, the perception of sounds and shapes, cultural needs for integrative symbols and the psychological need of spirit of place.

4 Norberg – Schulz, Christian, *Genius Loci*, Editura Pierre Mardaga, 1986, pg.186

5 Simon Michael Schama (n. 1945) este profesor de istorie și istoria artei la Universitatea din Columbia. Prin lucrarea sa *Landscape and Memory* se înscrie în curentul Noii Geografii Culturale, inițiat de Cossgrove în 1985.

4 Norberg – Schulz, Christian, *Genius Loci*, Pierre Mardaga Publishing House, 1986, pg.186

5 Simon Michael Schama (born 1945) is professor of History and Art History at Columbia University. His work *Landscape and Memory* belongs to the New Cultural Geography movement, started by Cossgrove in 1985.

Pe lângă bazele obiective, s-au identificat și baze subiective / perceptivă ale analizei spațiului urban, având în vedere că perceperea variază de la un individ la altul, variază la același individ în funcție de starea fizică, psihică și afectivă, este individuală dar și socială, aceste aspecte punând în discuție probleme care țin de orientare în peisaj – securitate emoțională, puncte focale, itinerarii ale memoriei – *genius loci*, imagine mentală sau reprezentare a peisajului, precum și o multitudine de reprezentări mentale individuale cu diferențe de apreciere calitativă, estetică, dar care pot fi convergente în funcție de sensibilități comune datorate culturii, formației, apartenenței sociale.

În procesul percepției, estetica joacă un rol important, perceperea simbolului implicând trecerea de la realitatea fizică la cea mentală, care începe cu stimularea fizică a simțurilor prin mecanismul privirii, și se încheie prin stări, emoții și înțelesuri.⁶

Psihologia ambientală a aplicat conceptul de teritorialitate comunităților umane pentru a indica o ocupație sau o extindere într-un teritoriu care este perceput ca un spațiu vital, în stare să asigure resursele adecvate supraviețuirii, în relație cu densitatea populației. Teritorialitatea a fost recunoscută ca una dintre necesitățile umane fundamentale, și din prisma acestui concept au fost analizate relațiile între spațiul fizic și perceperea sa de către om, influența spațiului fizic asupra comunităților care îl locuiesc și modul în care acesta la rândul său intervine continuu, modificând acest spațiu. Din perspectivă ecologică, perceperea peisajului este determinată de influența contextului, de condiționările fiziologice intrinsece care depind de funcționarea organismului, de condiționările psihologice și de valorile de referință.

*Beside the objective bases, there have been identified also subjective / perceptual bases of the analysis of urban space, having in view that the perception varies from one individual to another, but varies also in the same individual depending on the physical, mental and emotional state, is individual but also social, these issues challenging problems related to guidance within the landscape - emotional security, focal points, itineraries memory - *genius loci*, mental images or representations of the landscape, and a multitude of individual mental representations having differences of qualitative and aesthetics assessment, that can be converged by common sensibilities due to culture, formation, social belonging.*

In the perception process, aesthetics plays an important role, the perception of symbol involving transition from the physical to the mental level, starting with physical stimulation of the senses through the mechanism of the eye, and ends with moods, emotions and meanings⁶.

Environmental psychology applied the concept of territoriality to human communities to indicate an expansion in a territory which is perceived as a living space, able to provide adequate resources necessary to survival in relation to population density. Territoriality was recognized as one of fundamental human needs and also in terms of the concept has been analyzed the relationship between physical space and its perception by humans, the influence of the physical space on the communities they live and how they in turn interfere, continuously changing this space. From an ecological perspective, the perception of the landscape is determined by the influence of context, by conditionings that depend on intrinsic physiological functioning of the body, psychological conditionings and benchmarks.

⁶ David Collinson, *Perception- Implication for Work, Organization and Management*, Allen and Unwin, London, 1992, pp.260-271.

⁶ Collinson, David, *Perception- Implication for Work, Organization and Management*, Allen and Unwin, London, 1992, pp.260-271.

Psihologia ambientală a identificat două exigențe fundamentale legate de conceptul de teritorialitate:

- Necesitatea de siguranță fizică: păstrarea granițelor, claritatea delimitării acestor granițe;
- Exigența de identitate, orientarea și cunoașterea derivate din recognoscibilitate și familiaritatea elementelor.⁷ Cercetările lui Kevin Lynch, care a condus analize vizuale în special în context urban,⁸ au dus la concluzia că oamenii lecturează și relaționează cu formele vizuale, orientându-se în spațiu utilizând hărți mentale bazate pe:
 - parcursurile – paths, reprezentate prin străzi, trotuare, trasee
 - noduri – nodes, reprezentate prin puncte focale, intersecții
 - limite – edges, reprezentate prin fronturi stradale, clădiri, împrejurimi
 - districte – districts, reprezentate prin secțiuni relativ mari ale orașului ce se disting prin caractere specifice
 - repere – landmarks, reprezentate prin elemente ușor de identificat, monumente, siluete reprezentative.

Concluziile lui Lynch constituie una dintre cele mai interesante aplicații ale analizei vizual-perceptive la proiectare, având ca finalitate crearea unor spații ușor de identificat și de recunoscut, în baza conceptului de imageability înțeles ca o facilitate cu care oamenii se pot orienta și se pot găsi în elementul lor în mediul în care locuiesc, lucrează, se mișcă. Imageability se structurează ca fiind raportul între formă și fond, prin dinamismul figurilor semnificative.

7 J. Gold, „Introduzione alla geografia del comportamento”, p.44, 45, 56

8 Kevin Lynch, „The image of the City”, 1960, „Site Planning”, 1963

Environmental psychology has identified two fundamental requirements related to the concept of territoriality:

- *The need for physical security: keeping borders, clear delineation of those borders;*
- *The requirement of identity, orientation and understanding derived from recognizability and familiarity of the elements⁷. Kevin Lynch's research, leading to the visual analysis especially in the urban context⁸, have found that people perceive and relates to visual forms, focusing in space, using mental maps based on:*
 - *paths, represented by streets, sidewalks, routes;*
 - *nodes, represented by focal points, intersections;*
 - *boundaries/edges, represented by street fronts, buildings, fences;*
 - *districts, represented by relatively large sections of the city that are distinguished by specific characters;*
 - *landmarks boundaries/edges, represented easily identifiable elements, objects, representative silhouettes.*

Lynch's conclusions are one of the most interesting applications of visual-perceptual analysis to design, aiming at the creation of spaces easily identifiable and recognizable in the concept of imageability understood as a facility that people can guide and can be found in their element in the environment where they live, work, move. Imageability is structured as the ratio between the form and substance of the dynamics of significant figures.

7 J. Gold, „Introduzione alla geografia del comportamento”, p.44, 45, 56

8 Lynch, Kevin, „The image of the City”, 1960, „Site Planning”, 1963

Interacțiunea la nivel energetic între plante și ființe umane a fost dovedită prin conceptul de câmp biofizic prin experimentele doctorului Klaus Peter Schlebusch⁹: fotografiile în infraroșu arată extinderea și interacțiunea reciprocă a câmpurilor energetice ale oamenilor și ale plantelor, existența unor meridiane în corpul uman și nucleul luminos al fiecărei celule. Interacțiunea sub forma frecvențelor informaționale apare la toate nivelele. Testele experimentale despre efectele terapeutice ale grădinilor, descoperirile medicinei frecvenționale și cercetările din câmpul bioenergiei aplicate proiectării confirmă acest principiu de rezonanță. Formele arhitecturale, speciile naturale, morfologia pământului se deschid spre diferite dimensiuni și către frecvențe de vibrație înaltă sau joasă care pot interacționa cu ființele umane, influențând nivelul biochimic și energetic și echilibrul emoțional. Informația emoțională într-un spațiu particular este transferată utilizatorului, așa cum emoția este transmisă prin intermediul unei piese muzicale. Fiecare spațiu induce o condiție psiho-fizică, deseori inconștientă. Poate fi vorba de o stare de disconfort dacă nu este o rezonanță cu scopul spațiului însuși. Proiectarea formelor acumulează sensuri diferite aplicând principiile radionice, care spun că fiecare formă grafică rezonază pe frecvențe diferite, influențând mediul înconjurător.

Mișcarea Urbanismului Peisager privește procesele ecologice ca fiind asemenea unor lentile extrem de folositoare care analizează și proiectează o perspectivă urbană viitoare alternativă, considerând orașele și infrastructura aparent haotice, ca entități la fel de bine structurate și la fel de ecologice ca pădurile sau râurile.

The interaction at energy level between plants and humans has been demonstrated by the concept of bio-physical field through Klaus Peter Schlebusch's⁹ experiments. Images made in infrared show expansion and mutual interaction energy fields of humans and plants, the existence of the meridians in the human body and the core of the light of each cell. Interaction as frequency information occurs at all levels. Experimental tests on the therapeutic effects of gardens, discoveries and research in the field of frequency medicine and bioenergy applied design confirms this principle of resonance. Architectural forms, natural species, the geomorphology open to the different sizes and to the high or low frequency vibration that may interact with human beings, the biochemical and energetic influence and emotional balance. Emotional information in a particular area is transferred to the user, as emotion is conveyed through a song. Each induces a psychophysical condition, often unconscious. It can be uncomfortable if there is a resonance with the purpose of the space itself. Architectural design accumulates different meanings applying the radionics principles who say that each graphically resonate on different frequencies, influencing environment. Landscape Urban Planning movement considers ecological processes as some extremely useful lenses for analyzing and projecting future urban alternative perspective, considering the seemingly chaotic cities and infrastructure, as well structured and ecological as entities as forests or rivers.

9 <http://www.kinesiologie-akademie.de>

9 <http://www.kinesiologie-akademie.de>

Perceperea spațiului urban este un proces complex, având loc la nivele diferite care ne conectează la lumea înconjurătoare într-un perpetuum frecvențial. Interacțiunea cu elementele naturale, cu acea natura naturans ca sursă originară de viață, devine esențială din punct de vedere fizic, psihologic, antropologic și spiritual, pentru echilibrul nostru. În forma sa cea mai înaltă, proiectarea peisajului poate asigura restaurarea acestui echilibru și continuitatea unui proces ecosistemic care să îl păstreze, prezența elementelor naturale, fiecare cu frecvența lui proprie.

Gordon Cullen definește Townscape¹⁰ ca o artă a unei compoziții tridimensionale coerente, în care componentele individuale ale fiecărui peisaj – clădiri, spații publice, trasee și delimitări, imagini și panorame se reunesc pentru a forma un ansamblu de relații care sunt armonioase și contrastante în același timp, statice și dinamice, și al căror impact determină sensul și identitatea locului. Esența unei proiectări urbane de calitate este acceptarea diversității în cadrul unei toleranțe recunoscute a comportamentului: "Essence of good urban design...The agreement to differ within a recognized tolerance of behavior"¹¹.

Cercetările lui Christian Norberg-Schulz propun o abordare fenomenologică pentru interpretarea cadrului construit, a locui reflectându-se ca o dimensiune spațio-temporală a corpului uman, concentrându-se pe atributele topologice și geometrice ale locului, ca spațiu existențial. Evoluția formelor urbane și arhitecturale este interpretată ca un repozitoriu al semnificațiilor culturale ale unei comunități.

Perception of urban space is a complex process taking place at different levels connected to the world around us in a frequency perpetuum. Interaction with the natural elements with that natura naturans, as the original source of life, becomes essential in terms of physical, psychological, anthropological and spiritual, for our balance. In its highest, landscape design can restore this balance and can ensure the continuity of a ecosystem process in order to maintain the presence of natural elements, each with its own frequency.

Gordon Cullen defines Townscape¹⁰ as an art of a three-dimensional coherent composition, where the individual components of each landscape - buildings, public places, routes and boundaries, images and views are combined to form a set of relationships that are smooth and in contrast at the same time, static and dynamic, and whose impact determines the meaning and identity of each place. The essence of urban design quality is acceptance of diversity within a recognized tolerance of behaviour: "Essence of good urban design...The agreement to differ within a recognized tolerance of behaviour"¹¹.

Christian Norberg-Schulz's researches suggest a phenomenological approach to the interpretation of the built environment, to inhabit the territory being reflected as a space-time dimension of the human body, focusing on topological and geometric attributes of the place as existential space. The evolution of urban and architectural forms is interpreted as a repository of cultural significance of a community.

10 Gordon Cullen, „Townscape”, London, 1966, p.301

11 Gordon Cullen, idem, pg.254

10 Gordon Cullen, „Townscape”, London, 1966, p.301

11 Gordon Cullen, idem, pg.254

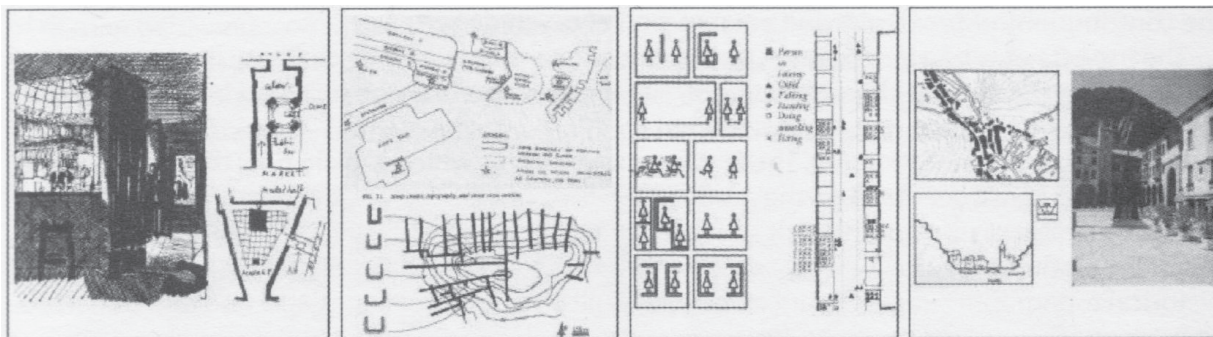
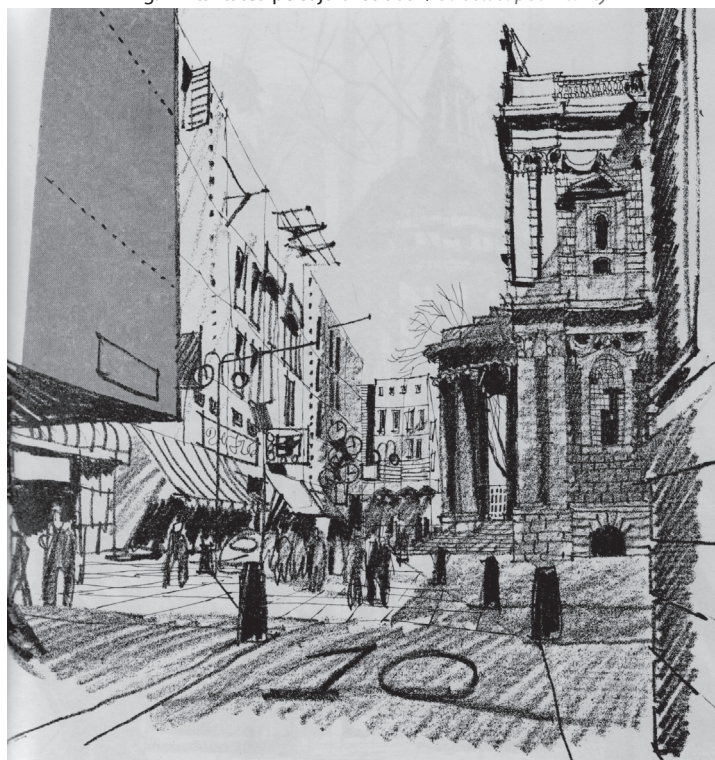

Fig. 1 Perceperea spațiilor urbane ca peisaje urbane. Concepte și metode la Gordon Cullen, Kevin Lynch, Jan Gehl și Paola Pignatelli / Perception of urban spaces as urban landscapes. Concepts and methods at Gordon Cullen, Kevin Lynch, Jan Gehl and Paola Pignatelli

Fig. 2 Vitalitatea peisajului stradal / Streetscape's vitality

Metoda experiențială pentru analiza spațiilor urbane și a formei urbane a lui Paola Coppola Pignatelli¹² surprinde diversitatea peisajelor urbane ca un reflex al unor moduri de a locui și a unor modele culturale diferite care definesc și constituie aceste peisaje. Identitatea urbană rezultă din modul în care arhitecții utilizează, adaptează și chiar celebrează uneori caracteristicile topografice, modurile în care fiecare individ și activitățile sociale determină forma clădirii, spațiile publice și elementul natural în cadrul urban.

Cercetările operaționale ale lui Jan Gehl¹³ asupra formei urbane și a calităților estetice și funcționale ale spațiilor publice ale orașului și modul în care acestea interferează ca peisaj cotidian cu viața de zi de zi a oamenilor au extins interpretarea peisajului urban în sfera psihologiei ambientale.

Acest proces de compoziție este deci un act de înțelegere asumat propriu fiecăruia dintre noi. Realizând o proiecție a sensibilității noastre, a cunoașterii, a puterii de pătrundere și a identității noastre asupra lumii exterioare, fiecare proces de creație este unic, prin prisma biografiei intelectuale și emoționale a fiecăruia dintre noi. Investim peisajul cu personalitatea noastră, cu trăirile noastre, cu noi înșine, astfel încât cele două realități, ale privitorului și ale cadrului privat, converg și se identifică. Acest aspect al condiției umane își găsește o analogie în tablourile comandate care rămân mărturie pentru definirea familiei și a imaginii pe care aceasta însăși o avea despre ea, despre locul său în lumea imediată. Casa, grădina, animalele credincioase constituie elemente ale unui veritabil peisaj – portret relevând modul în care gradul de civilizație, se reflectă în peisaj, în relație directă cu un sistem de valori bine definit.

12 Coppola Pignatelli, P., 1992: *“L’Identità come processo. Cultura spaziale e progetto di architettura”*, Officina, Roma

13 Gehl, J., Gemzoe, L, 2000: *“New City Spaces”*, The Danish Architectural Press, Copenhagen

Paola Coppola Pignatelli’s¹² experiential method for analyzing urban areas and urban form captures the diversity of urban landscapes as a reflection of ways of living and different cultural models that define and represent these landscapes. Urban identity come as a result from the manner in which the architects use, adapt and, sometimes, even celebrate the topographic features, the manners in which each individual and social activities determine the shape of the building, public spaces and the natural element in the city.

Jan Gehl’s¹³ operational researches on urban form, aesthetics and functional qualities of public spaces of the city and how they interfere with people’s everyday life extended interpretation of the urban landscape in the field of environmental psychology.

This process of composition is thus an understanding act undertaken by all of us. Realizing a projection of our sensibility, knowledge, power and coming of our identity to the outside world, every creative process is unique in terms of intellectual and emotional biography of each of us. We are investing the landscape with our personality, with our experiences, with ourselves, so that the two realities, the viewer and the viewed frame, converge and identify themselves. This aspect of the human condition finds an analogy in paintings ordered remaining witness to the definition of family and the image which the family itself had of it, about its place in the immediately world. House, garden, faithful animals are part of a real landscape - portrait revealing how the degree of civilization is reflected in the landscape, in direct relation to a well defined system of values.

12 Coppola Pignatelli, P., 1992: *“L’Identità come processo. Cultura spaziale e progetto di architettura”*, Officina, Roma

13 Gehl, J., Gemzoe, L, 2000: *“New City Spaces”*, The Danish Architectural Press, Copenhagen

Percepem lumea la scări diferite, pendulând pe marginile unei rețele existențiale și culturale pe care o concepem noi înșine. În timp ce fiecare dintre noi are un sens al lumii întregi și al locului pe care fiecare îl ocupă în ea, locuim doar mici părți din acesta. Ceea ce ne este mai familiar, care poartă cel mai mult din amprentele noastre, este locul care reflectă ceea ce suntem ca individualitate pentru că aici se află ceea ce noi numim „acasă”. Și dacă acasă este o reflecție sau o extensie a fiecăruia dintre noi, peisajele noastre sunt extensii ale comunităților și societăților cărora noi aparținem, oglindind ceea ce este colectiv în noi. Ca biografie umană, peisajul nu se limitează la frumosul estetic și moral, fiind capabil să cuprindă și ceea ce este mai puțin atractiv din viața noastră.

Un sens al locului reprezintă un atașament emoțional și complex la un spațiu cultural specific, o conexiune concretizată prin relații sociale și simțire. Este de asemenea purtătoare a unei cunoașteri tacite, care include estetici, semnificații și emoții, care pot stimula creativitatea și inovația, în relație directă cu sensul identității și al locului. „Un sens al locului cuprinde elemente care includ cadrul natural, social și mediul construit, și o experiență împărtășită a istoriei și a comunității. Abordarea dinamică a creării, consumului și a experienței de a trăi un peisaj ne face să ne confruntăm cu două situații paradoxale: mai întâi, peisajele reprezintă rezultatul tuturor artefactelor culturale din trecut, uitate sau păstrate în memorie; al doilea paradox constă însă în faptul că nu există nimic mai local decât un peisaj și nimic mai global decât identitățile peisajului european.”¹⁴

We perceive the world at different scales, oscillating on the edges of existential and cultural networks that we conceive ourselves. While each of us has a sense of the world and the place that each occupies in it, we live only small parts of it. What we are most familiar, bearing most of our prints, is the place that reflects who we are as an individual because this is what we call “home”. And if home is a reflection and an extension of each of us, our landscapes are extensions of communities and societies to which we belong, mirroring what is collective in us. As a human biography, the landscape is not limited to beautiful, aesthetic and moral scenery, being able to include also what is less attractive in our lives.

A sense of place is a complex and emotional attachment to a specific cultural space, connection and feeling embodied in social relations. It also carries a tacit knowledge, including aesthetics, meanings and emotions that can stimulate creativity and innovation in direct sense of identity and place. “A sense of place consists of elements including the natural, social and built environment, and a shared experience of history and community. The dynamic approach to the creation, consumption and experience of living a landscape makes us to face two paradoxical situations: first, the landscapes is the result of all cultural artefacts of the past, forgotten or kept in memory; the second paradox lies in the fact that there is nothing more local than a landscape and nothing more global than the European landscape identities.”¹⁴

¹⁴ Agnew, J., 1998: “*European Landscape and Identity*”. *Modern Europe. Place, Culture and Identity*. London, B. Graham, pp.213 – 233

¹⁴ Agnew, J., “*European Landscape and Identity*”. *Modern Europe. Place, Culture and Identity*. London, B. Graham, pp.213 – 233, 1998

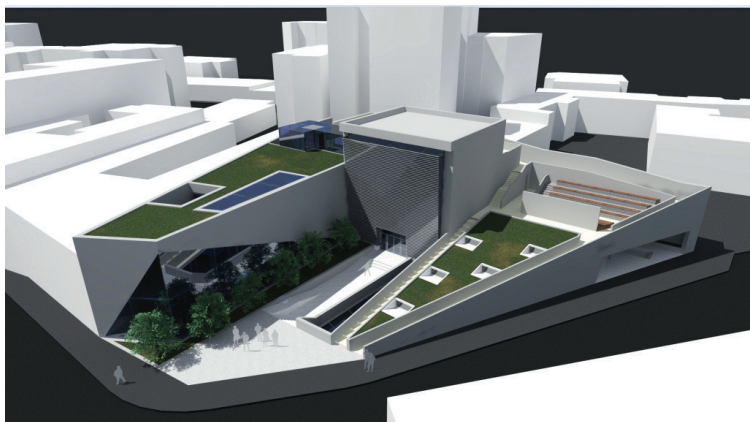
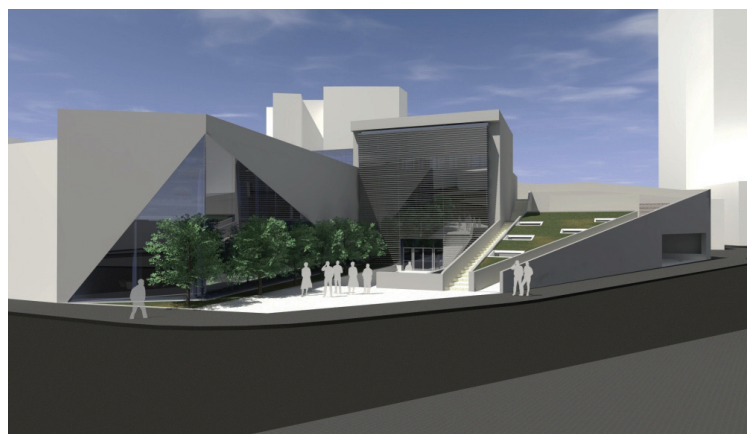

Fig. 3 Centru de comunicare prin arta spectacolului, Calea Moșilor, București / Community Centre for Performing Arts, Calea Moșilor, Bucharest
Autor / Author: stud. arh. Marius Șolea

Programul de arhitectură a pornit de la ideea comunicării - dezvoltarea zonei sensibile a vechiului centru cultural istoric al Bucureștiului, a Căii Moșilor, din prisma readucerii pe cât posibil a atmosferei pierdute de-a lungul timpului, atât în cadrul țesutului urban, cât și la nivelul percepției spațiilor publice-private, toate acestea reflectându-se în relațiile dintre membrii comunității, într-un context instabil din punct de vedere socio-politic.

The architectural program started from the idea of communication - developing the sensitive area of the old cultural historic centre Bucharest to Calea Moșilor, in terms of restoring as much as possible the atmosphere lost over time, both in the urban fabric and the perceived public-private space, all reflected in the relations between community members, in an unstable socio-political context.

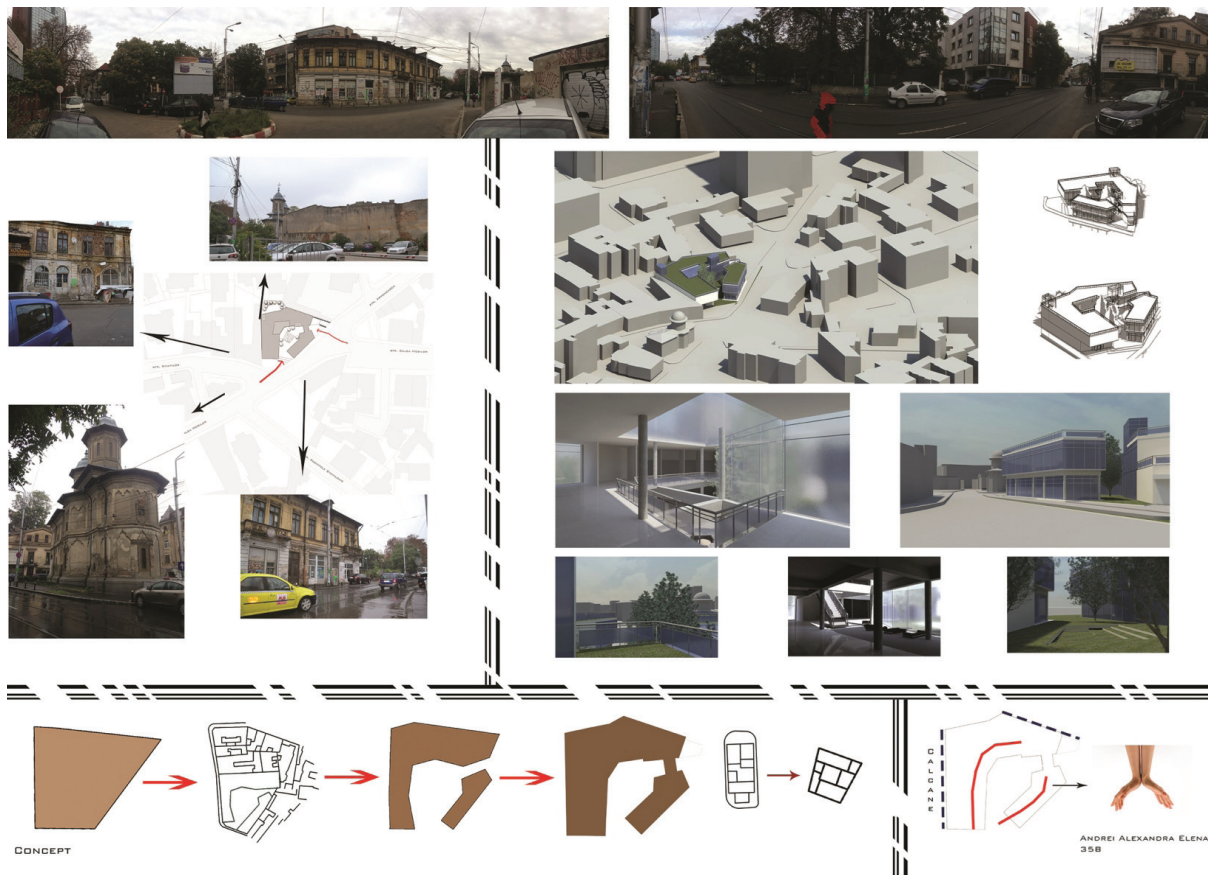
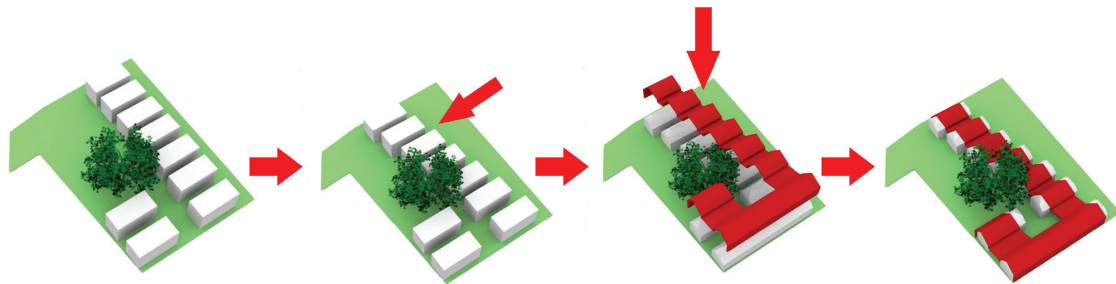
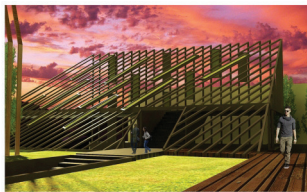
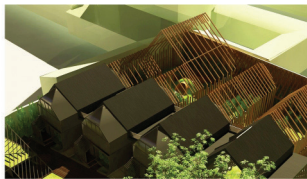

Fig. 4 Centru comunitar multi-etnic, Calea Moșilor, București / *Multi-ethnic Community Center, Calea Moșilor, Bucharest*
 Autor / Author: stud. arh. Alexandra Andrei

LOCUIREA IN COMUNITATE

DUMITRESCU ALEXANDRU FLORIN
MIRICIOIU BOGDAN

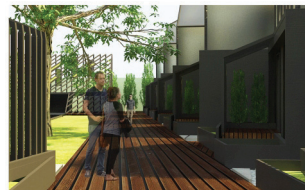

Autori / Authors:
stud. arh. Bogdan Miricioiu, Alexandru Dumitrescu

LOCUIREA IN COMUNITATE

DUMITRESCU ALEXANDRU FLORIN
MIRICIOIU BOGDAN

Fig. 5 Locuințe individuale pe malul Someșului, Cluj /
Individual housing on the banks of Someș River, Cluj

GRUPA 215

LOCALIZARE - LEGATURI

PARCUL TITAN

- LEGENDA:
- ACCESE MAJORE
 - ACCESE MINORE
 - INTERSECTII MAJORE
 - TERENUL STUDIAT

Se observa ca toate accesele majore in parc se fac in proximitatea unor mari intersectii, foarte circulat, deci din dreptul unor zone cu un numar mare de trecatori.

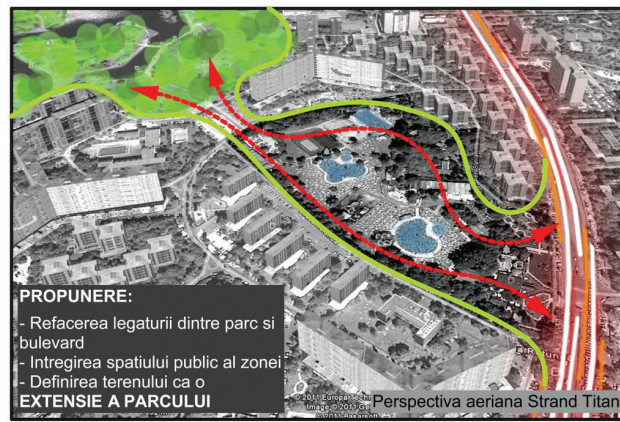
Paradoxal este ca cea mai mare amenajare de scot gen (creata langa terenul studiat) a fost realizata la locul unde nici un element din afara parcului nu o sustine in momentul de fata. In dreptul ei exista o parcare si blocurile din zona si circulatia minore, care nu asigura un numar mare de vizitatori. In acest coti al terenului studiat functioneaza garajele proprietarilor actuali.

O posibila functie publica atribuita terenului studiat realizata in legatura cu "gandea extensiei" s-ar putea sa functioneze de dezvoltare a spatiilor publice din zona studiate.

PLANSA NR. 06

CENTRUL DE LOISIR IN CONTEXT URBAN
PROIECT DE DIPLOMA
APRILIE 2012

STUDENT: BALOSIN VLAD-SILVIU
INDRUMATOR PRINCIPAL: PROF. DR. ARH. DANA CHIRVAI
INDRUMATOR IN COTUTELA: PROF. DR. ARH. CONSTANTIN ENACHE

PROPUNERE:

- Refacerea legaturii dintre parc si bulevard
- Intregirea spatiului public al zonei
- Definirea terenului ca o **EXTENSIE A PARCULUI**

Perspectiva aeriana Strand Titan

Fig. 6 Propunere pentru extinderea parcului Titan / Proposal for the extension of Titan Park
Autor / Author: drd. arh. / PhD stud. Arch. Vlad Baloşin, proiect de diplomă / diploma project

Parcela destinată analizării și propunerii de proiect s-a dovedit a avea un puternic potențial de dezvoltare a întregii zone, relativ ușor de identificat, fiind cap de perspectivă al unui tronson din Calea Moșilor și vis-à-vis de Biserica Sfinților. Începând cu premisa „De la Oraș la Program”- funcțiunea destinată ansamblului este de „Centru de comunicare prin arta spectacolului”, crearea de spații destinate teatrului experimental (proiectul studentului arhitect Marius Șolea), „Centru comunitar multi-etnic”, (proiectul studentei arhitect Alexandra Andrei) sau „Centru comunitar pentru arte vizuale”, care permite extinderea spațiilor expo către spațiul public al străzii cu spații expoziționale (proiectul studentului arhitect Paul Șolon), dorind să reconsidere vechi tradiții din zonă, specifice comunităților care au locuit aici de-a lungul timpului, prin realizarea unor ateliere de creație, aceasta rezultând în urma cercetării și relaționării comunității cu zona. Volumetria ansamblului este desfășurată în așa fel încât prin forma sa să atragă publicul din mica piațetă a Bisericii Sfinților și să-l conducă spre importante puncte de interes.

Fie că situl a fost în București într-o zonă aparținând structurii istorice a orașului, relativ dens construită, fie că se află într-o zonă relativ limitrofă - parcul Titan, sau într-o zonă cu deschidere spre un peisaj ofertant - un teren pe malul Someșului în Cluj, toate aceste studii au avut în vedere revitalizarea unei arii vaste, oferind soluții arhitecturale aparent „capricioase”, în realitate constituindu-se ca un gest-cheie într-un lung proces de a re-crea calități ascunse, dar încă vii ale peisajului, într-o realitate mitică, oferind orașului semnificații relevante și binemeritate.

The plot meant for the analysis and the proposal was found to have a strong development potential for the entire area, relatively easy to identify, as perspective end of a section of Calea Moșilor, and across the street from the Holy Church. Starting with the premise „from City to Program”- function designed assembly is „Communication Performing Arts Centre”, creating spaces for experimental theatre - student-architect Marius Șolea’ project, “ Multi-ethnic Community Centre “ - Alexandra Andrei’s project, or “Community Centre for Visual Arts” allowing expansion of the spaces for expo to the public space of the street with exhibition areas - Paul Șolon’s project, willing to reconsider the old traditions of the area, the atmosphere of the specific communities that have lived here over time, conducting workshops, this resulting from research and networking with the community. Volumetric assembly is held so that its shape attracts audiences in little square of Holy Church and leads to important points of interest.

Whether the site was in Bucharest in an area belonging to the historical structure of the city, relatively densely built, whether in an area relatively adjacent- Titan Park-arch. Vlad Baloșin’s project, or in an area opening onto a landscape along Someș river’s shore in Cluj – students’ architects Bogdan Miricioiu and Alexandru Dumitrescu project, all these studies were aimed to the revitalization of large areas, providing architectural solutions looking like “capricious”, in reality constituting themselves as a gesture key in a long process to recreate the hidden, but still vivid landscape qualities, within a mythical reality providing relevant meanings that city deserves.

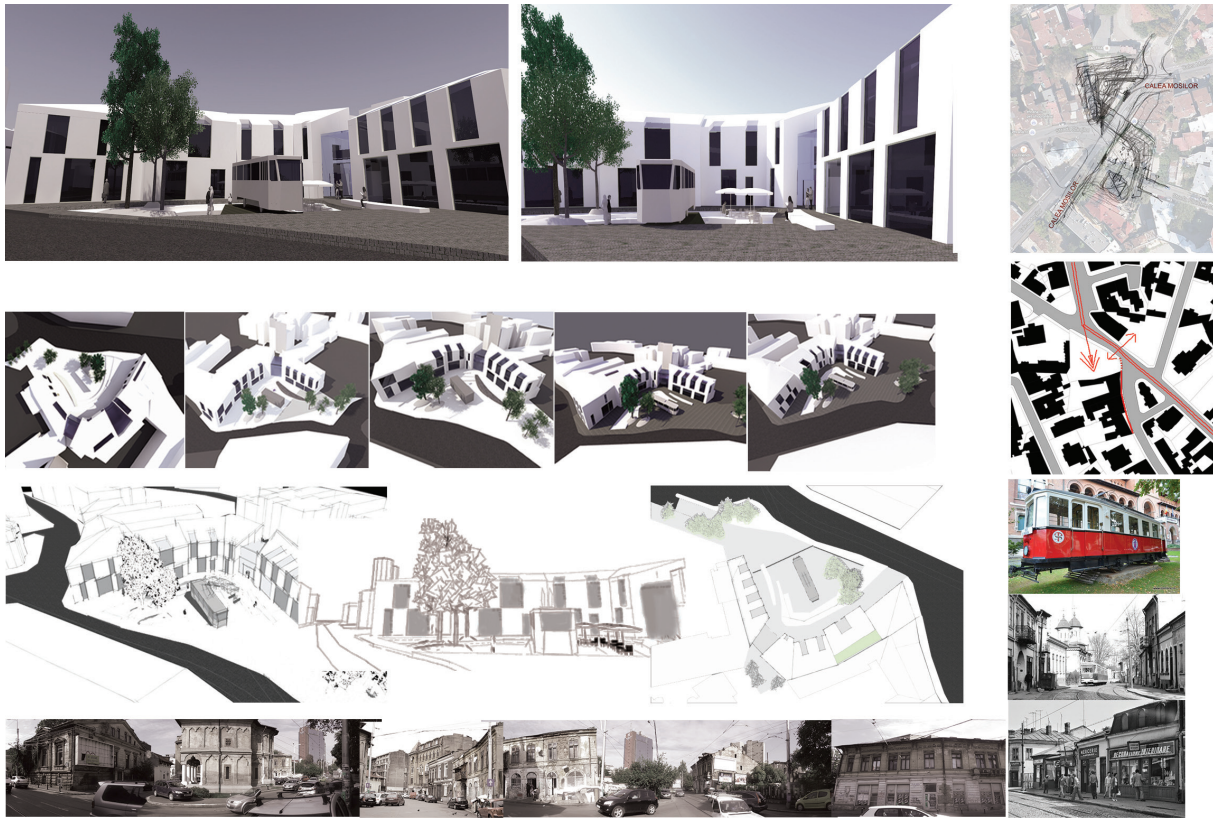

Fig. 7 Centru comunitar pentru arte vizuale, Calea Moșilor, București / *Community Center for Visual Arts, Calea Moșilor, Bucharest*
 Autor / Author: stud. arh. Paul Solon

Din această perspectivă a procesualității istorice și a conexiunii intrinseci cu locul, relația arhitectură recentă - formă urbană - peisaj se constituie din ce în ce mai relevantă sub aspectul potențării unor atrac-tori pentru viața comunității, al creării de spații vitale prietenoase comunității, a unei continuități vizuale, în acord cu (re)- descoperirea și înțelegerea stratifi-cărilor din țesutul urban lecturat ca palimpsest. Din această perspectivă, peisajul urban, „the townscape”, nu reprezintă doar o imagine sau o formă, ci un ade-vărat repository al experiențelor umane, oferind di-ferite niveluri de înțelegere și descifrare a peisajului, de găsire, reconectare și revitalizare a unor rețele de conexiuni pentru a structura noi sinergii.

From this perspective of the historical processuality and intrinsic interconnection with the place, the relationship recent architecture - urban form - landscape is becom-ing more relevant in terms of augmentation of attrac-tors for community life, the creation of vital spaces community friendly, a continuous visual in line with the (re) - discovery and understanding of the urban fabric stratifications lectured as palimpsest. From this perspec-tive, the urban landscape, “the townscape”, is not just an image or a shape but a true repository of human experi-ences, offering different levels of understanding and deciphering the landscape, finding and revitalizing the network connections in order to structure new synergies.

Bibliografie / Bibliography

- COLLINSON, David. *Perception- Implication for Work, Organization and Management*, Allen and Unwin, London, 1992, pp.260-271.
- COPPOLA Pignatelli, P. 1992: *L'Identità come processo. Cultura spaziale e progetto di architettura*, Officina, Roma
- CULLEN, Gordon. *Townscape*, London, 1966, p.301
- GEHL, J. , Gemzoe, L. 2000: *New City Spaces*, The Danish Architectural Press, Copenhagen
- GOLD, J. *Introduzione alla geografia del comportamento*, p.44, 45, 56
- LYNCH, Kevin. *The image of the City*, 1960, Site Planning, 1963

Webografie / Webography

www.kinesiologie-akademie.de